

Mor-so er den bedste i verden – endnu

Behov: For at soen kan passe et helt kuld, skal grisene hurtigt lære at drikke supplerende ernæring, så der er behov for at nytænke.

Konklusion

- Der er ikke nemt at få nyfødte grise til at drikke andre steder end ved soen, men udfordringen tages op, da alternativet – ammesøer – er tidskrævende og medfører mange flyt.

Af **Trine Friis Pedersen, konsulent, og Vivi Aarestrup Moustsen, chefforsker**

Ammesøer er arbejdskrævende, da der flyttes, hvad der svarer til tre kuld grise ved etablering af én ammeso. For at undgå de mange flytninger har Seges igangsat et forsøg, hvor alle patte-

grise bliver ved egen so. Hvis en so skal passe alle sine grise indtil fravænnning, kræves der supplerende ernæring til pattegrisene. Desværre viser tidligere forsøg, at pattegrise selv først for alvor begynder at drikke supplerende mælk efter dag fire. Til gengæld har tidligere forsøg også

vist, at pattegrise drikker efter 12-24 timer, hvis der ikke er en so. Det er ikke tidligere undersøgt, hvornår pattegrisene begynder at drikke, hvis de er afskåret fra soen, men stadig kan se, høre og lugte soen – altså hvor grisene motiveres til at drikke supplerende ernæring.

En række igangværende pilotforsøg skal først og fremmest undersøge, hvordan nyfødte pattegrise, som stadig er i stien ved soen, starter med at drikke supplerende ernæring. Derfor er der indrettet tre mælkekuvø-

ser, hvor pattegrisene enten har adgang til mælk i trug, i mælkekop eller i sutteflaske. Ideen med de tre mælkekuvøser er at udnytte grisenes instinkter, herunder at kunne kommunikere med soen og de andre grise i kullet.

Mælkekuvøsen med trug er den mest enkle. Den har en varmemåtte som bund, og derudover er den indrettet, så pattegrisene, mens de er i kuvøsen, kan lugte, se og høre soen. Desuden kan op til seks pattegrise drikke samtidigt.

I mælkekuvøsen med mælkekopper kan pattegrisene ud over at få opfyldt de samme instinkter som i kuvøsen med trug også manipulere med trykplade (pal) i koppen, så det ligner den puffe-bevægelse, som de har, når de masserer soens yver for at få mælk.

Mælkekuvøsen med sutteflasker efterligner soens yver, og pattegrisene kan både massere sutten og sutte på den, så det i høj grad ligner det at die ved soen. Derudover kan grisene få opfyldt de samme instinkter som i kuvøsen med trug.

1: Grise i mælkekuvøse med trug

2: Grise i mælkekuvøse med mælkekop

3: Grise i mælkekuvøse med sutteflasker

Fakta

- I løbet af 2021 forventer vi at være et skridt nærmere i forsøget på at lære grisene at drikke tidligt, så soen kan passe et helt kuld grise fra faring og indtil fravænning fire uger senere. Erfaringerne skal efterfølgende anvendes i en afprøvning, hvor der sammenlignes med brug af ammesøer.

I forsøget inddeles et kuld på 18 pattegrise i tre grupper à seks grise. Først er de seks tungeste pattegrise i kuvøsen i tre timer, efterfulgt af de seks mellemste og til sidst de seks mindste. Pattegrisene er dermed i kuvøserne i tre timer efterfulgt af seks timer ved soen, før de igen skal i kuvøsen i tre timer og så videre. Dette fortsættes i tre døgn.

Erfaringerne fra de første forsøg

De spæde erfaringer efter testen af kuvøserne viser klart, at det ikke er nemt at få pattegrisene til at drikke, uanset om det er via trug, mælkekop eller sutteflaske.

Pattegrisene i kuvøserne lyttede til soen og reagerede ved at søge mod soen, særligt når deres kuldsøskende duede ved soen. Når pattegrisene ved soen var færdige med at die og lagde sig til at sove, så lagde pattegrisene i kuvøserne sig også til at sove i et hjørne af kuvøserne. Efter tre timer i kuvøserne var det fine og varme pattegrise, som vi tog op af mælkekuvøserne, og grisene søgte straks yveret. Når der kun var 12 pattegrise ad gangen ved soen, havde de rigtig god mulighed for at få mælk – og særligt de seks, som kom meget motive-ret efter tre timer i kuvøsen, var gode til at få soen til at lægge mælk ned.